

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4235/2024
05.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Милорад Лапчевић, адвокат из ..., против туженог ББ из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Милош Југовић, адвокат из ..., ради утврђења непостојања права службености пролаза, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3255/2023 од 23.11.2023. године, у седници одржаној 05.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3255/2023 од 23.11.2023. године у преиначујућем делу (став први изреке).

Образложење

Пресудом Основног суда у Куршумлији П 379/22 од 10.07.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца АА, ВВ и ГГ и утврђено да тужени није стекао по било ком основу право службености прелаза преко катастарске парцеле тужилаца број .. КО ... као послужног добра, на њеној крајњој северној страни у правцу југ-север у два прелома, први прелом у дужини од 8,22 м и други прелом у дужини 8,87 м, укупне дужине 17,09 м и ширине 3,06 м и то почев од детаљне таке 71-6-207 где се пут завршава, а у корист његових катастарских парцела .. и .. КО ... као повласног добра, те је обавезан тужени да ово призна и престане са даљим комуницирањем описаном трасом пута преко парцеле тужилаца трактором, пешице и на сваки други начин у остављеном партиционом року. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 163.800,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3255/2023 од 23.11.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је наведена првостепена пресуда у односу на тужиоца АА тако што је одбијен тужбени захтев овог тужиоца којим је тражио да се утврди да тужени није стекао по било ком основу право службености прелаза преко његове катастарске парцеле број .. КО ... као послужног добра, на њеној крајњој северној страни у правцу југ-север у два прелома, први прелом у дужини од 8,22 м и други прелом у дужини 8,87 м, укупне дужине 17,09 м и ширине 3,06 м и то почев од детаљне таке 71-6-207 где се пут завршава, у корист његових катастарских парцела .. и

.. КО ... као повласног добра, те да се обавеже тужени да ово призна и престане са даљим комуницирањем описаном трасом пута преко парцеле тужиоца трактором, пешице и на сваки други начин, те је обавезан тужилац АА да туженом накнади трошкове парничног поступка од 179.750,00 динара. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у односу на тужиоце ВВ и ГГ.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у преиначујућем делу (став први изреке), тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао правноснажну другостепену пресуду у побијаном делу на основу члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 10/23) и оценио је да је ревизија дозвољена, али да није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник катастарске парцеле број .. уписане у лист непокретности број .. КО ... и искључиву својину на овој парцели је стекао на основу уговора о деоби од 28.10.2022. године (који је закључио са ВВ и ГГ који су након тога повукли тужбу у овој парници). Тужени је искључиви власник катастарских парцела број .., .. и .. КО ... . Поред парцеле тужиоца са северозападне стране постоји службени колски пут на парцели број .. КО ... до полигоне тачке 1-6-265, а од исте тачке пут на катастарској парцели број .. КО ... који користе сви мештани и који је снимљен приликом устројства катастра. На врху тужиочеве парцеле налази се стари храст-цер. Увиђајем на лицу места у присуству геометра, суд је утврдио да на спорном простору испод храста нема трагова проласка тачкова, односно колотрага било којих возила. Вештак геодетске струке је у свом налазу и мишљењу определио простор који тужилац одређује као површину којом пролази, а која је очишћена од трња и самониклог багрема у површини 60 м², при чему се дрво храста налази делом на парцели тужиоца, а делом на локалном путу. Вештак је обележио постојећи колотраг који води до катастарске парцеле туженог број .., а који се налази са горње стране дрвета и пролази путем који се налази на катастарској парцели број .. . Тужилац је најпре навео да тужени користи службеност пролаза до своје катастарске парцеле број .. КО ... на начин што је пре две-три године преко његове парцеле испод дрвета храста формирао за себе нови пролаз. Затим је као повласно добро означио катастарске парцеле туженог број .. и .. КО ..., а тужени је ове наводе током целог поступка оспоравао тврдећи да су његова парцела бр. .. КО ... (коју је тужилац прво навео као повласно добро) и парцела тужиоца бр. .. КО ... развојене путем који их дели, односно да он има приступ до своје парцеле са три стране и преко пута на парцели број .. КО ... и на парцели број .. КО ... који води целом дужином поред његове парцеле, те да он нема разлога да користи парцелу тужиоца како би приступио овој својој парцели.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев са образложењем да је тужени преко дела земљишта катастарске парцеле тужиоца као послужног добра који је био обрастао трњем, најпре уклањањем истог, а затим и проласком трактором покушао успостављање службености пролаза из разлога

што је тај простор знатно шири од локалног пута који је делом сужен постојањем дрвета и да му тај пролаз представља погодинији приступ његовим парцелама.

Другостепени суд је становишта да је првостепени суд извео погрешан чињенично-правни закључак о вршењу права службености пролаза од стране туженог на катастарској парцели тужиоца бр. .. КО ..., због чега је погрешно применио материјално право. Према оцени овог суда, тужилац није доказао да је тужени на било који начин успоставио право службености пролаза преко његове парцеле, као ни да је имао потребу за таквим видом ограничавања права својине тужиоца у ситуацији када је утврђено да постоје два локална пута (на парцелама бр. .. и ..) којима се може приступити парцели туженог, те да постојећи колотраг трактора (према приложеној скици вештака) ни у једном делу не прелази преко парцеле тужиоца. Због тога је другостепени суд оценио да није основан тужбени захтев да се утврди непостојање права службености пролаза у ситуацији када ово право уопште није ни успостављено на парцели тужиоца као послужном добру, уз додатну аргументацију да тужилац не одређује јасно повласно добро, односно у корист које парцеле туженог је извршено формирање трасе пута преко његове парцеле као послужног добра.

По оцени Врховног суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца.

Законом о основама својинскоправних односа (ЗОСПО) прописано је да је стварна службеност право власника једне непокретности (повласно добро) да за потребе те непокретности врши одређене радње на непокретности другог власника (послужно добро) или да захтева од власника послужног добра да се уздржава од вршења одређених радњи које би иначе имао право вршити на својој непокретности (члан 49. став 1); стварна службеност заснива се правним послом, одлуком државног органа и одржајем (члан 51.); стварна службеност престаје ако се власник послужног добра противи њеном вршењу, а власник повласног добра три узастопне године није вршио своје право, затим власник послужног добра може захтевати да престане право стварне службености када оно постане непотребно за коришћење повласног добра или када престане други разлог због кога је она заснована и стварна службеност престаје ако се не врши за време потребно за њено стицање одржајем, када исто лице постане власник послужног и повласног добра или пропашћу повласног, односно послужног добра (члан 58.).

У овој парници тужилац тужбеним захтевом тражи утврђење да тужени није стекао по било ком основу право службености пролаза преко његове катастарске парцеле број .. КО ... као послужног добра, означавајући као повласно добро катастарске парцеле туженог број .. и .. КО ..., са тврдњама да тужени фактички остварује службеност пролаза преко одређене трасе пута одређене мерама и границама на његовој парцели.

У ситуацији када је утврђено да тужени нема разлога да користи парцелу тужиоца како би приступио својим парцелама будући да има приступ другим јавним локалним путевима које користи, а да постојећи колотраг трактора ни у једном делу не прелази преко парцеле тужиоца на начин како је то он описао и определио у свом тужбеном захтеву, правилно је другостепени суд закључио да нема успостављене стварне службености пролаза од стране туженог, односно да са његове стране нема коришћења непокретности тужиоца у смислу законске дефиниције права службености

из члана 49. ЗОСПО да би тужилац могао основано да захтева од суда да утврди непостојања овог права туженог уз забрану његовог даљег вршења. Дакле, да би суд утврдио да неко лице нема право стварне службености то право мора бити незаконито успостављено и вршено, односно остваривано у одређеном временском периоду, што у конкретном случају није доказно. Осим тога, као повласно добро означене су катастарске парцеле туженог број .. и .. КО ..., иако су наводи тужиоца били да је тужени самовласно успоставио право службености пролаза ради прилаза својој катастарској парцели бр. .. КО ... .

Из свих изложених разлога, Врховни суд је применом члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци ове пресуде.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић